

Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 08.01.2001, sp. zn. 1 To 2/2001, ECLI:CZ:VSOL:2001:1.TO.2.2001.1

Číslo: 8/2002

Právní věta:

Za úkon "časově náročný" ve smyslu ustanovení § 12 odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve znění pozdějších předpisů (advokátní tarif lze považovat takový úkon, který bude vykonáván mimo stanovenou pracovní dobu advokátní kanceláře, tedy zpravidla v pozdních večerních a nočních hodinách, jakož i o sobotách, nedělích a svátcích. Trvání samotného úkonu může mít při posuzování, zda jde o takový úkon, význam jen u těch úkonů, kde časové hledisko není pro výpočet odměny a náhrady již zohledněno, tedy u jiných úkonů než těch, které jsou uvedeny v ustanovení § 11 odst. 1 písm. c), e), f), g) advokátního tarifu. Trvání celého trestního řízení není z hlediska posuzování uvedené otázky rozhodující.

Soud: Vrchní soud v Olomouci

Datum rozhodnutí: 08.01.2001

Spisová značka: 1 To 2/2001

Číslo rozhodnutí: 8

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla:

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Vrchní soud v Olomouci zamítl stížnost obhájce JUDr. Z. D. proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 6. 12. 2000, sp. zn. 34 T 22/96.

Z odůvodnění:

Napadeným usnesením Krajský soud v Ostravě rozhodl vyšší soudní úřednicí o přiznání odměny a náhrady hotových výdajů obhájci JUDr. Z. D. za obhajobu odsouzeného J. V. v jeho trestní věci, v níž s ohledem na trestní sazbu trestného činu, pro který byl jako obviněný stíhán (§ 234 odst. 1, odst. 2 písm. a/, b/ tr. zák.), musel být zastoupen obhájcem.

Obhájci JUDr. Z. D. byla přiznána celková částka 63 780,60 Kč s tím, že jmenovanému byla v průběhu trestního řízení vyplacena soudem záloha ve výši 30 000 Kč a zbývá proplatit mu částku 33 780,60 Kč.

Proti tomuto usnesení podal obhájce JUDr. Z. D. (§ 143 odst. 1 tr. ř.) stížnost. Namítl, že soud prvního stupně pochybil, když mu nepřiznal zvýšení odměny podle § 12 odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb. (dále jen „advokátní tarif“). Stěžovatel poukázal na to, že se jednalo o věc časově náročnou, neboť zastoupení odsouzeného J. V. trvalo od 4. 6. 1996 do 6. 11. 2000 (4 roky, 5 měsíců a 2 dny), což je doba, kterou má na mysli ustanovení § 12 odst. 1 advokátního tarifu. Navíc časová náročnost jednotlivých úkonů byla podstatně zvýšena tím, že většina úkonů byla prováděna mimo sídlo advokátní kanceláře v poměrně značné vzdálenosti, za občas špatných dopravních podmínek, takže téměř každý takový úkon vyžadoval celý pracovní den. Mimořádná obtížnost pro přiznání nároku na zvýšenou odměnu je stěžovatelem spatřována v tom, že v řízení byly řešeny a pro další navazující řízení pro spoluobžalované také judikovány tři závažné právní otázky, a to výklad § 234 odst. 2 písm. a) tr. zák. (členství v organizované skupině), § 89 odst. 14 tr. zák. (minimální mzda pro účely trestního řízení), vztah ustanovení § 89 odst. 14 a § 88 odst. 1 tr. zák. při hodnocení společenské nebezpečnosti činu posuzované výší škody. Stěžovatelem je rovněž kladen důraz na jím podané odvolání, které vedlo k vydání stanoviska Nejvyššího soudu publikovaného pod č. 38/1998 Sb. rozh. tr. Jestliže výše uvedené právní otázky byly v předmětném trestním řízení řešeny za aktivní účasti obhajoby, jde podle názoru stěžovatele o splnění další podmínky pro zvýšení jeho odměny podle § 12 odst. 1 advokátního tarifu. Navrhl proto, aby vrchní soud vyhověl jeho stížnosti a přiznal mu zvýšení podle citovaného ustanovení advokátního tarifu na trojnásobek.

Z podnětu podané stížnosti Vrchní soud v Olomouci přezkoumal podle § 147 odst. 1 tr. ř. správnost výroku napadeného usnesení, jakož i řízení, které mu předcházelo, a dospěl k závěru, že stížnost není důvodná.

Přezkoumáním obsahu spisu stížnostní soud zjistil, že krajský soud rozhodoval o odměně a náhradě hotových výdajů na návrh obhájce ze dne 7. 11. 2000, když správně zjistil, že trestní stíhání J. V. bylo již pravomocně skončeno. Výše odměny, kterou soud prvního stupně obhájci přiznal, je správná. Krajský soud správně uzavřel, že obhájci náleží za každý úkon právní pomoci provedený od 4. 6. do 30. 6. 1996 podle § 15 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 270/1990 Sb. částka 800 Kč. Za jednotlivé úkony od 1. 7. 1996 podle § 10 odst. 3 písm. d) advokátního tarifu náleží částka 2000 Kč, která se však podle § 15a vyhl. č. 235/1997 Sb. krátí o 10 % u úkonů, které byly provedeny po datu 1. 10. 1997. Správně soud prvního stupně provedl i korekci přiznaných náhrad v případě účasti obhájce u hlavních líčení, výpočet náhrady za ztrátu času, režijních paušalů a cestovného. Lze tedy konstatovat, že krajský soud ve výroku svého usnesení správně rozhodl o přiznání odměny sestávající z částek za jednotlivé úkony právní služby, které byly obhájcem skutečně provedeny, specifikovány a doloženy, v tomto směru ostatně stěžovatel ani nic nenamítal. Stížnostní soud konstatuje, že soud prvního stupně rovněž postupoval v souladu s advokátním tarifem, pokud obhájci nepřiznal zvýšenou odměnu pro obtížnost a časovou náročnost věci. Vytknout napadenému rozhodnutí lze jen tolik, že tento svůj závěr neodůvodnil.

U úkonů právní služby mimořádně obtížných může advokát zvýšit mimosmluvní odměnu až na trojnásobek (§ 12 odst. 1 vyhl. č. 177/1996 Sb.). Advokátní tarif v tomto ustanovení demonstrativně uvádí, že o takové úkony půjde zejména, je-li k nim třeba použití cizího práva nebo jazyka, nebo půjde-li o úkony právní služby časově náročné. Otázkou použití cizího práva, popř. jazyka není potřebné se v tomto rozhodnutí blíže zabývat, neboť nedopadá na posuzovaný případ. Za úkon „časově náročný“ podle názoru stížnostního soudu, lze považovat jen takový úkon, který bude vykonáván mimo stanovenou pracovní dobu advokátní kanceláře, tedy zpravidla v pozdních večerních a nočních hodinách, jakož i o sobotách a nedělích a svátcích, přičemž při posuzování takového úkonu je třeba přihlížet i k hledisku časové náročnosti úkonu, které je vyjádřeno v ustanovení § 11 odst. 1 písm. c), e), f), g) advokátního tarifu. Z pohledu námitek stěžovatele na časovou náročnost úkonů má stížnostní soud zato, že jim takovou povahu přiznat nelze. Všechny prováděné úkony ve zmíněné trestní věci v průběhu přípravného řízení se konaly v běžné pracovní

době (vyjma výsledku obviněné A. K, v době od 17.50 - 19.15 hod.) a v místě sídla advokátní kanceláře obhájce. Účast obhájce u hlavního líčení před Krajským soudem v Ostravě byla založena ustanovením § 17 tr. ř. a je tedy zřejmé, že úkony právní služby byl povinen obhájce vykonávat mimo sídlo své advokátní kanceláře. Skutečnost, že účast v řízení před krajským soudem si zpravidla vyžádala celou pracovní dobu obhájce, našla výrazu v možnosti účtování si nejen odměny za úkony s tímto spojené, ale i dalších náhrad a cestovného. Jelikož i jednotlivá hlavní líčení nepřesahovala rámec běžné pracovní doby, není možno na účast obhájce u jednání soudu nahlížet jako na úkony „časově náročné“. Pokud výhrada stěžovatele směřovala i k tomu, že řízení trvalo déle než 4 roky a 5 měsíců, pak ani této skutečnosti nelze přiznat z hlediska „časové náročnosti“ úkonů žádnou relevanci, neboť délka řízení se samotného charakteru úkonů právní služby poskytovaných obhájcem žádným výrazným způsobem nedotkla. Vrchní soud si je vědom toho, že výčet úkonů právní služby „mimořádně obtížných“ (alternativa druhá vedle časové náročnosti) je v advokátním tarifu uveden jen demonstrativně, tudíž na takové úkony by bylo možno usuzovat i v jiných případech, např. i v tom, kterého se domáhá opravný prostředek stěžovatele (řešení tří závažných právních otázek ve věci posuzované), nicméně ani v tomto případě neshledal stížnostní soud podmínky pro přiznání charakteru „mimořádně obtížnosti“ úkonům právní služby. Již z pouhé terminologie je evidentní, že se nemůže jednat o běžnou obtížnost, nýbrž o obtížnost skutečně neobvyklou, zvláštní, tedy mimořádnou, vymykající se běžné praxi. Podle přesvědčení vrchního soudu posuzovaná trestní věc obžalovaného J. V. z hlediska jeho trestní odpovědnosti není věcí mimořádně obtížnou, která by se v praxi spadající do příslušnosti krajských soudů běžně nevyskytovala. Řešená právní problematika, na kterou stěžovatel poukazuje, není v praxi obecných soudů neznámá. Ve vztahu k již odsouzenému J. V. nemusel soud prvního stupně ani soud druhého stupně řešit z hlediska trestnosti jeho činu „velmi“ složité skutkové nebo právní otázky. V žádném případě vrchní soud nesdílí námitku stěžovatele, že to bylo právě toto řízení, resp. jím vypracovaný opravný prostředek, který vedl Nejvyšší soud k vydání stanoviska publikovaného v č. 38/1998 Sb. rozh. tr., neboť tato potřeba vyvěrala ze stále nejednotné a někdy nesprávné praxe obecných soudů při výkladu hranice škod pro řešení otázek trestní odpovědnosti pachatelů trestných činů. Protože stížnostní soud neshledal v dané věci podmínky pro vyslovení závěru, že na úkony právní služby vykonané JUDr. Z. D. lze nahlížet ve smyslu § 12 odst. 1 advokátního tarifu také jako na úkony řešící velmi složité skutkové a právní otázky, nemohl těmto úkonům přiznat mimořádnost, znamenající oprávněnost zvýšení mimosmluvní odměny podle jeho požadavku v předloženém vyúčtování.

Jelikož s ohledem na výše uvedené nebyla shledána stížnost obhájce opodstatněnou a řízení předcházející vydání napadeného usnesení není zatíženo procesními vadami, byl opravný prostředek stěžovatele podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. zamítnut.